

Dosarul nr. **1ra-593/23**
1-20013880-01-1ra-19042023

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

13 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Guzun Ion,
Judecători – Eremciuc Ghenadie și Daguța Sergiu,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Velichii Vladimir, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

Velichii Vladimir XXXX, născut la
XX XXX XXXX, originar din or. XXX,
XXX și domiciliat în s. XXX, r-nul XXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 31.01.2020 – 21.05.2021

instanța de apel: 03.08.2021 – 13.10.2021

instanța de recurs: 19.04.2023 – 13.06.2023

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Sângerei) din 21 mai 2021, corectată prin încheierea din 28 mai 2021, Velichii Vladimir a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) și art. 187 alin.(2) lit. b), d), e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. art. 186 alin.(2) lit. b), c), d), închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

- în baza 187alin.(2) lit. b), d), e), f) Cod penal, închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea măsurii complementare sub formă de amendă.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Velichii Vladimir i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin.(1) Cod penal, a fost inclusă durata pedepsei neexecutate parțial, în baza sentinței Judecătorei Bălți, (sediul Sângerei) din 20 iunie 2019 , fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă de 6 (șase) ani 5 (cinci) luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Velichii Vladimir la data de 05.10.2019, aproximativ pe la orele 03⁰⁰ acționând de comun acord cu Garbuz Elena și Condratiuc Eugeniu, acționând în scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria cet. Taban Iulia, situată în satul XXX, r-nul XXX, unde Garbuz Elena prin ferestruica de la subsolul casei a pătruns în beci, de unde le transmitea lui Velichii Vladimir și Condratiuc Eugeniu produse alimentare și producție agricolă care se păstra în saci.

Între timp, auzind zgomot, pe pragul casei a ieșit Taban Iulia care i-a surprins pe Condratiuc Eugeniu și Velichii Vladimir în momentul sustragerilor bunurilor, strigând la ei să înceteze acțiunile sale, ultimul însă aplicând violență nepericuloasă pentru viață și sănătatea victimei, i-a aplicat acesteia o lovitură cu fâraș din metal în regiunea capului, cauzându-i-i dureri fizice, fapt după care cu bunurile sustrate ambii au fugit de la fața locului iar Garbuz Elena a fost reținută în beci.

Astfel, Velichii Vladimir împreună cu Condratiuc Eugeniu, prin câteva acțiuni consecutive, în mod deschis au sustras din gospodăria cet. Taban Iulia 50 litri de vin roșu din poamă la prețul de 10 lei pentru un litru, în valoare totală de 500 lei, 6 saci cu grăunțe de porumb a câte 50 kg fiecare, în cantitate totală de 300 kg, la prețul de 3 lei pentru 1 kg, în sumă totală de 900 lei, 18 borcane de salată de legume, în valoare de 20 lei fiecare, în sumă totală de 360 lei, prin care fapt i-au cauzat victimei daune în proporții considerabile în sumă totală de 1 760 lei.

Astfel prin acțiunile sale Velichii Vladimir a comis infracțiunea prevăzută la art. 187 alin. 2 lit. b), d), e), f) CP - *jaful, sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei, prin pătrundere într-un loc pentru depozitare, cu cauzarea de dane în proporții considerabile.*

Tot el la data de 21.12.2019, aproximativ la orele 16⁰⁰, acționând de comun acord și împreună cu Garbuz Elena în scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria cet. Petrov Minodora situată în satul XXX r-nul XXX, fiind nevăzuți de nimeni, de pe pragul casei au sustras un telefon mobil de model „SamsungA-3,, în valoare de 2 000 lei, o husă de la telefon în valoare de 150 lei, fapt prin care i-au cauzat ultimei daune în proporții considerabile în sumă totală de 2 150 lei, după care au părăsit locul comiterii infracțiunii.

Astfel prin acțiunile sale Velichii Vladimir a comis infracțiunea prevăzută la art. 186 alin. 2 lit. b), c), d) CP - *furtul, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost contestată cu apel de către inculpatul Velichii Vladimir, care a considerat pedeapsa prea aspră.

Prin aceeași sentința au fost condamnați Garbuz Elena și Condratiuc Eugeniu însă în privința acestora sentința nu a fost contestată.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2021, apelul declarat de către inculpatul Velichii Vladimir, a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, pedeapsa aplicată lui Velichii Vladimir de către prima instanță este întemeiată, fiind acordată

deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61 și 75 Cod penal, ce-i determină scopul și criteriile generale de individualizare, instanța conformându-se întru-tot recomandărilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 *Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*, inclusiv celor expuse în Hotărârea Plenului CSJ nr. 16 din 31.05.2004 *Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale*.

Astfel încât, numindu-i inculpatului pedeapsa închisorii, instanța a ținut cont de personalitatea lui, că nu este la prima abatere de lege, anterior fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 20.06.2019 la închisoare cu suspendare condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune, acordându-se posibilitatea de a demonstra corectarea fără executarea reală, încredere pe care nu a îndreptățit-o, săvârșind noile infracțiuni în perioada de probațiune.

A fost invocat faptul că, întru excluderea recidivării și prevenirea comiterii de noi fapte antisociale pasibile răspunderii penale, pedeapsa sub formă de închisoare în privința inculpatului Velichii Vladimir este una strict necesară, și urmează a fi numită pentru cumul de sentințe (f.d. 40-45, vol. III).

Totodată, instanța de apel a menționat că, stabilindu-i pedeapsa închisorii, instanța a ținut cont și de caracterizarea negativă a lui Velichii Vladimir din partea autorității locale, lipsa dorinței de a sta pe calea corijării și de a se ocupa de munci social-utile, ce i-ar asigura surse de venit, făcând abuz de băuturi alcoolice.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar inculpatul Velichii Vladimir.

5.1. În motivarea recursului, inculpatul invocă faptul că, nu este de acord cu cumularea pedepselor în baza art. art. 84, 85 Cod penal. Solicită aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal, din motivul că a recunoscut vina.

6. Referință asupra recursului declarat, este depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Guțanu Pavel, prin care pledează pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art. 422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Din materialele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei atacate a fost pronunțat la 13 octombrie 2021, cu participarea inculpatului prin intermediul teleconferinței și a avocatului Vrabie Corneliu, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din aceeași dată (f.d. 81-83 vol. III), din care rezultă că au fost

înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate stabilită pentru data de 27 octombrie 2021.

De asemenea, instanța de recurs atestă că atât inculpatul, precum și avocatul inculpatului, la data stabilită pentru pronunțarea deciziei motivate, nu au fost prezenți în ședința de judecată, însă copia acesteia a fost expediată pentru cunoștință (f.d.94, vol.III), ceea ce se confirmă inclusiv prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.99, vol.III).

Astfel, în speță, termenul de 30 zile se calculează, începând cu 28 octombrie 2021 și a fost epuizat la 02 decembrie 2021(inclusiv), însă recursul ordinar a fost declarat de către inculpatul Velichii Vladimir, prin intermediul oficiului poștal, la data de 06 ianuarie 2023.

Din cele constatate supra, instanța de recurs ordinar conchide că recursul declarat de inculpatul Velichii Vladimir este depus peste termenul legal de 30 zile, prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală.

Colegiul penal stabilește că deși inculpatul și avocatul acestuia nu s-au prezentat în ședința de judecată privind pronunțarea deciziei motivate, aceștia au cunoscut despre examinarea dosarului, astfel că omisiunea de a respecta termenul de depunere a recursului nu poate fi imputată instanței de judecată, or, inculpatul și partea apărării urmau să se intereseze de soarta dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (*cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012*), de a proteja drepturile inculpatului de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termenul legal cererea de recurs, fapt însă ignorat de către aceștia, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Conform art. 231 Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide, că recursul declarat inculpatul este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Velichii Vladimir, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2021, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **04 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecătorii

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu